

Rozhovor – Elina Haapaniemi

1) Pani Haapaniemi, ako hodnotíte našu klubovú výstavu na Hoteli Farma?

Samotná výstava bolo vynikajúco pripravená a všetko prebiehalo v naprostom poriadku. Zo strany výboru bolo o mňa výborne postarané. Strávila som deň v Prahe, ktorú tak veľmi milujem, potom sme sa presunuli na miesto výstavy. Hotel Farma je veľmi príjemným miestom a poskytuje vynikajúce podmienky pre hostí ubytovaných so psami. Navyše, vyznačuje sa výborným jedlom, ktoré mi veľmi chutilo.

Miesto pre kruh však nebolo práve ideálne z dôvodu sklonu svahu, čo sťažovalo posúdenie v pohybe.

2) Navštívili ste už niekedy predtým českú republiku, prípadne posudzovali ste už niekedy v našej krajine?

V minulosti som už Prahu navštívila ako turista, zúčastnila som sa taktiež predstavenia v Opere. Pred Výstavou KPP som už posudzovala na klubovkách pre plemená Briard a Newfoundland.

3) Ako by ste sa vyjadrili ku kvalite posúdených psův?

Je mi ťažké vyjadriť sa o plemenách, kde bol prihlásený iba jeden pes.

Fena katalánskeho ovčiaka z Nórska ešte nebola hotová pre nastúpenie v triede otvorenej. Jedná sa o typickú predstaviteľku plemena, avšak menšieho vzrastu. Verím, že jej srst' nadobudne jedného dňa správnu kvalitu, ale bude to istý čas trvať, keďže sa jedná o drsnejšie osrstenie.

Pyrenejský ovčiak dlhosrstý z triedy šampiónov bol pre mňa tak trochu sklamaním. Mal dobrú hlavu a výraz, potreboval by však lepšie proporcie a typickejší pohyb.

Veteránka PO krátkosrstého bola šarmantná a vo vskutku dobrej kondícii. Jednalo sa o veľmi typickú fenku, dobrú predstaviteľku plemena s výbornou povahou.

Pyrenejské mastiny bolo vo všeobecnosti dobrého typu a vykazovali chyby časté pre toto plemeno! Bola som veľmi rada, že som mala možnosť posúdiť oveľa väčší počet PM, ako som očakávala.

Potešil ma vysoký počet prihlásených pyrenejských horských psův. Bola možné vidieť dosť veľké variácie v type, čo sa však stáva v súčasnosti už medzinárodnou skutočnosťou. Bolo možné vidieť niekoľko kvalitných jedincův, avšak vo fenách bolo skutočne málo predstaviteľiek plemena správnej veľkosti a kostry. Za spomenutie snáď stojí mierne dlhší formát, čo však nie je zlé pre chov a pre tieto feny treba vybrať správnych krycích psův. V poslednej dobe sa

z plemena vytráca veľkosť a hrúbka kostry a chovatelia by mali tieto vlastnosti u nášho plemena zachovať.

Srst' – niektorí jedinci boli až zbytočne špinaví. PHP je krásne plemeno a na výstave by mal byť predvedený čistý (nemyslím tým však, že by sa mal pred výstavou kúpať) a stále môže mať správnu kvalitu srsti. Ak má pes správnu srst', ktorá je však na vrchu špinavá, špina sa dá pohodlne odstrániť vyčesaním. Pre rozhodcu je to tak trochu urážka, pokiaľ je pes špinavý a zapácha a nie je to práve najpríjemnejšie posudzovať zapáchajúceho psa so zacuchanou srst'ou. V tomto smere je potrebné nájsť zlatú strednú cestu!

Vystavovatelia by sa taktiež mohli viac zamerať na predvedenie. Rozhodca má možnosť vidieť psa iba na pár minút, počas ktorých by sa mal čo najlepšie predviesť. Vystavovatelia by taktiež mali lepšie vedieť, ako správne ukázať skus a chrup.

4) Pod'me si teda konkrétnejšie rozobrať chyby u jednotlivých predvedených plemien ...

O katalánoch či ovčiakoch by som nerada hovorila, keďže na výstavu bol z každého plemena prihlásený iba jeden jedinec.

Pyrenejským mastinom chýbala veľkosť, na čo by si mali dať chovatelia pozor. Skutočným problémom boli však zadné končatiny. Jedná sa síce o obrovské plemeno, nie je to však žiadny kripel. Chovatelia by sa mali zamerať teda na správnu veľkosť a hrúbku kostry. Veľký pozor na spodnú čeľusť, ktorá bola v niektorých prípadoch tak úzka, že očné zuby boli príliš blízko k ďasnám a doslova sa do nich vrezávali.

U pyrenejských horských psov by som uvítala väčšiu jednotnosť v type a proporciách, na čo je potrebné plemeno naďalej študovať, aby sme mohli správne rozumieť štandardu. V minulosti boli plemená chované na istý účel a mali by sme to rešpektovať. Krátkonohý ťažkopádny PHP by len ťažko prežil v horách, nemohol by ochraňovať stádo pred vlkami a medveďmi.

Samostatnou kapitolou je hlava pyrenejského horského psa – zavrite si oči a prejdite mu po hlave, prechod by mal byť hladký a plynulý, bez výrazného stopu či iných hrbolcov resp. zárubov. Čumák byť silný a správne vyplnený, podobne ako priestor pod očami.

5) Na čo by sa mali teda českí chovatelia zamerať na základe toho, čo ste videli na výstave?

V každej generácii by sa mal chovateľ usilovať o zlepšenie. Chovateľ by mal byť dostatočne selektívny a chápať skutočnosť, že v chove by mal využívať iba kvalitných jedincov, iba takto sa posunie ďalej. Nezabúdajte rešpektovať štandard – nezameriavajte sa na to, čo sa páči vám, ale usilujte sa o kvalitných

jedincov, čo najviac sa približujúcich štandardu.

6) Samozrejme nie ste len rozhodkyňou pre exteriér, ale taktiež bývalou chovateľkou pyrenejských horských psov vo vašej CHS Aspenella, kedy ste sa začali venovať PHP? Skúste nám priblížiť vášho prvého pyrenejca a predstavte nám prosím najúspešnejších jedincov z vášho chovu.

Mojím prvým psom bol Rottweiler. PHP som sa začala venovať ešte v mladosti a za „objavenie“ tohto plemena ďakujem môjmu bratovi. Môj prvý PHP pochádzal zo slávnej CHS Fontenay a prišiel k nám deň potom, ako, bohužiaľ, zomrela legendárna pani Harper Trois – Fontaines. Táto fenka bola pre nás milovaným domácim maznáčikom. Môj záujem a hlad po vedomostiach o tomto úžasnom plemene ma doviedol k tomu, že som minula všetky úspory na cestovanie, počas ktorého som navštevovala chovateľov. Importovala som teda PHP Carabae Cougar (získal titul Nordic CH.) od môjho mentora, ktorým sa stala pani Brenda Judson. Neskôr pribudla fenka Tudwick Olina (CH.). Títo PHP sa stali rodičmi môjho prvého vrhu. Hneď ako som doštudovala, začala som pracovať v Anglicku, kde ma sprevádzal môj pes Cougar. Tu som si zadovážila fenu Carabae Singing the Blues at Aspenella a ešte jednu fenu z tejto chovateľskej stanice. Počas môjho pobytu v Anglicku som veľmi túžila po fene CH. Pyrhaven Victoria, ktorú som sa rozhodla kúpiť, bola však predaná do Japonska. Po krátkom čase mi však jej chovateľ ponúkol matku spomínanej feny, CH. Pyrhaven Ultra – Vires, čo ma veľmi potešilo. Bola vynikajúcou matkou a okrem iného mi dala moju svetovú víťazku Aspenella D’Rosinante a CH. Aspenella Chateau d’Yquem, čo bol zrejme najlepší PHP, akého som odchovala – vysoký, elegantný s krásnou hlavou. Ďalej by som rada spomenula brata a sestru CH. Aspenella Fergus a CH. Aspenella Fantasy a mnoho iných úžasných PHP ...

7) Súhlasíte s názorom , že benevolentnosť pri posudzovaní má negatívny vplyv na chov?

Musíme si v prvom rade uvedomiť, že nie každý pes je výborný jedinec. Znamky, ktoré psy získavajú na výstavách sú odstupňované a tento systém by mal byť aplikovaný v praxi. Viac sa dočítate v nasledujúcej otázke.

8) Keď sa pozrieme na výsledkové listiny z výstav v súčasnosti, drvivá väčšina zadaných známok je výborná, nemyslíte si, že vystavovatelia sa takýmto spôsobom naučili považovať známku VD za zlý výsledok a D za katastrofu?

Každý vystavovateľ by si mal nájsť čas a prečítať si, čo jednotlivé známky znamenajú. Pes so známkou výborná je veľmi dobrým predstaviteľom plemena s malými chybami. Jedince, ktorý získa známku VD, je stále dobrým predstaviteľom plemena, ale má viditeľnejšie vady ako pes ocenený známkou výborná. Znamka dobrý znamená, že pes je stále v type, avšak vykazuje vady

týkajúce sa hlavy, očí, výrazu, alebo napr. pohybu. Znamku dostatočný zadávam jedincovi, ktorý vykazuje dosť vážne vady a nie práve najlepšieho typu.

Nezabúdajme však, že štandard popisuje taktiež množstvo väd znamenajúcich diskvalifikáciu.

9) Aký je váš názor na príbuzenskú plemenitbu?

Príbuzenská plemenitba je pre tých, čo poznajú všetkých psov v jednotlivých generáciách, ich nedostatky a prednosti. Ja osobne preferujem metódu „linebreeding“ *(vo všeobecnosti metóda, pri ktorej dochádza ku kríženiu jedincov, ktorý sú síce príbuzní, avšak nie na blízkej úrovni – napr.: bratranec + sesternica, praotec + vnučka – pozn. prekladateľa)*. Je mi jasné, že nad takýmito spôsobmi chovu sa dnes mnoho ľudí iba zamračí, avšak ja by som len veľmi ťažko nazývala chovom spojenie dvoch nepříbuzných jedincov. Takže osobne preferujem selektívny linebreeding s primiešaním novej krvi.

10) Čo by ste na záver zaželali členom KPP?

Všetkým členom KPP želám čo najviac šťastia s nádhernými pyrenejskými plemenami.